

A 100 ÉVES DEBRECENI EGYETEM EGYIK FIATAL
CENTRUMA: A 12 ÉVES ÖTKARÚ
ORVOS- ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI CENTRUM

Szerkesztette Módis László professor emeritus
és Fazekas-Bálint Ágnes ügyvivő-szakértő.
Debrecen, 2012

A Debreceni Egyetem alapításának százéves évfordulója kitűnő alkalom a visszatekin-
tésre, az emlékek, fejlesztések és változtatások bemutatására, értékelésére. A közelmúlt
egyetemi vezetőinek gondos előkészítést bizonyítja, hogy az ünnepélyes alkalomra a
legfontosabb történéseket értékes kötetekbe gyűjtve tervezték már évekkel korábban,
és jelentették meg.

Batár István–Tóth Csaba: Centenárium Emlékalbum. 1912–2012, Debrecen,
2012.

Módis László–Fazekas-Bálint Ágnes (szerk.): Találkozások a DEOEC emeritus/
nyugdíjas tanáraival. Az interjúkat Tornyi Ferenc készítette. Debrecen, 2013.

Oláh Éva (szerk.): 100 éves a Debreceni Egyetem. Az Általános Orvostudományi
Kar Története. Debrecen, 2012.

Utoljára hagyta el az Alföldi Nyomdat a **Módis László–Fazekas-Bálint Ágnes** szer-
kesztésében napvilágot látott, szép kivitelű és tartalmas 274 oldalas kötet. A 15 fejezet-
ből álló összeállítás ismertetéséből indokolt az utolsóval kezdeni (**Kapusz Nándor, Bíró
Klára, Petrovics Alica** munkája), kiemelve az utóbbi egy-két évtized dicséretreméltó
hagyományápolását. A „Méltó emlék a múltnak, hagyomány a jövőnek” programso-
rozat (A debreceni orvosképzés nagy alakjai, szoborpark, tudományos konferenciaköz-
pont és orvostörténeti múzeum a Kenézy-villában stb.) felsorolásával, amelyekre épült
a már említett négy jubileumi kötet.

Paragh György professor, az utolsó előtti centrumelnök Köszöntője néhány mon-
datban ismerteti az öt kar, az Orvostudományi mellett létrejött Fogorvostudományi,
Egészségügyi, Gyógyszerésztudományi és Népegészségügyi Kar létrejöttét, az angol
nyelvű képzés fejlesztését, a nemzetközi kutatási együttműködések bővítését, a magas
szintű betegellátás folyamatos korszerűsítését.

Módis László professor a Debreceni Egyetemen immár száz éve szimbólumként
használt gerundiumról ad ismertetést.

I. Ezen két rövid bevezető után az I. fejezetben Módis László professor ismerteti
az utat a DEOEC megalakulásáig, a mai (tegnapi) struktúra, a kari és intézeti/tanszéki
szerkezet kialakulásáig. Lényegre törően foglalja össze az egyes karok összetételéről, a
Centrum Tanács, ezen belül a Kari Tanácsok működéséről a legfontosabb tudnivalókat.

A Centrum kialakulásában néhány sarokpont alapvető fontosságúnak bizonyult. Egyik a felsőoktatási intézmények integrációját előíró Felsőoktatási törvény, amely megszabta az intézmények integrációjához vezető fejlesztési tervet. A megvalósításhoz hatékony pénzügyi támogatást biztosítottak, lehetővé téve négy nagyobb projekt (1. Élettudományi Épület, 2. Egészségügyi Főiskola debreceni tagozata épületének létesítése, 3. az Agrártudományi Egyetem fejlesztése és 4. a társadalomtudományok) fejlesztésének támogatása. Ez a négy program 6 milliárd forint értékben került kibontásra. A működéshez megfelelő keretet biztosított a Debreceni Egyetemi Szövetség Társulási Szerződése.

A 90-es évek második felében felerősödtek azok a törekvések, amelyek arra irányultak, hogy a klinikákat leválasszák az orvostudományi egyetemekről. Ezeket az elképzeléseket elsősorban a Művelődési és Közoktatási Minisztérium és a Pénzügyminisztérium hangoztatta, a megvalósítást azonban az egészségtudományi egyetemek rektorainak „harcias” és egységes állásfoglalása megakadályozta, egyesek szerint csak elodázta.

A következő lépés a Debreceni Egyetemi Szövetség szervezeti és működési szabályzatának megszavazása volt (előterjesztő **Gergely Pál** egyetemi tanár, az Orvoskar dékánja), konstruktív vitát követően.

Iránymutató állásfoglalást készített a Magyar Rektori Konferencia, amelynek anyagát az Egyetemi Tanács 1998. november 25-i ülésén ismertettek. Az állásfoglalás agyalyosnak tartotta a felsőoktatás intézményrendszerének elaprózottságát, és határozott állást foglalt az integráció mellett. Felhívta a figyelmet arra, hogy az egyetemi autonómia alkotmányos jog, megsértése nem megengedhető. Az elaborátum hangsúlyozza, hogy a nagy egyetemi intézmények többsége nem karok halmaza, hanem önmagában is többkarú „school”-ok, centrumok strukturált egysége. Az akkor érvényes felsőoktatási törvény ilyen centrumok létrehozását csak az orvos- és agrártudomány területén tette lehetővé, de kívánatosnak tartották a centrumkoncepció egyéb területekre történő kiterjesztését is.

Ilyen előzmények után került sor a Debreceni Orvostudományi Egyetem Tanácsának 1999. október 12-i ülésére. Ekkor már a korábbi rektor, **Muszbek László** professzor helyett **Fésűs László** megválasztott rektor vezette az ülést. Előterjesztés után megszavazták a szándéknyilatkozatot a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrumának (DE OEC) létrehozására. A Centrum 2000. január 1-jétől kezdi meg működését.

Az Orvostudományi Egyetemi Tanács következő ülésén (1999. december 22-én) a rektor tájékoztatott a Debreceni Egyetem megalakulásával kapcsolatos változásokról és az új Kari Tanács leendő, pályázat útján megválasztott tisztségviselőiről. A Centrum még nem kezdhetette meg működését, de egy továbbműködtető szerv gondoskodik a folyamatosságról.

A Debreceni Egyetemi Tanács 2000. február 10-én tartott ülésén elfogadták a Gyógyszerésztudományi Intézet és az Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Intézet létrehozására előterjesztett javaslatot, és nagy többséggel megszavazták a Népegészségügyi Iskolának a Centrumhoz csatlakozásra vonatkozó kérését. Szintén nagy többséggel támogatták Fogorvostudományi Kar és Gyógyszerésztudományi Kar létrehozását.

Közben kialakult az Egyetem működésének szerkezete (81. oldal).

II. Értékes fejezete a kötetnek Muszbek László akadémikus, professor emeritus szubjektív hangvételű visszaemlékezése rektori tevékenységének két ciklusáról (1995–1997, 1998–2000). Beszámol a kezdetben tornyosuló gazdasági nehézségekről, amelyeknek során 300 dolgozó elbocsátása vált szükségessé, a beruházásokról (III. Belklinika átadása, új karok létrehozása, a Népegészségügyi Iskola megalapítása, az Egészségügyi Főiskola fejlesztése, stb.) az angol nyelvű képzés felfuttatásáról, új oktatási struktúra kialakításáról, új tantárgyak (sejtbiológia, neurobiológia, immunológia, klinikai genetika stb.) létrehozásáról ezeknek megfelelő tanszékekkel. Megvalósították az egy intézet/klinika több tanszék koncepciót. Ebben az időszakban kezdődött el az egyes üzemeltetési feladatok külső cégeknek való átadása. Vezető társaival azt az elvet követték, hogy amennyiben egy feladat belső erőkkkel is megvalósítható, akkor azt az egyetem keretein belül kell tartani. Elleneztek az orvosszakmai privatizációt, pl. megakadályozták a laboratóriumi diagnosztika privatizációját.

„Már benne volt a levegőben” az Universitas, az együttműködés fedőszerve, és ezzel együtt a DOTE, a Kossuth Lajos Tudományegyetem, az Agrártudományi Egyetem és a többi felsőoktatási intézmény közötti kollaboráció. Tartalommal gazdagodott a Hallgatói Önkormányzattal az együttműködés. Mindez előkészítette az egyetemi integrációt.

A centrumkoncepciónak voltak ellenzői is. Mindenekelőtt azzal támadták, hogy „integráció ellenes”. Muszbek professzor ezt nemcsak tagadta, hanem a későbbi fejlesztésekkel, történésekkel meg is cáfolta. Személyes tapasztalatokat gyűjtött több külföldi egyetem működési struktúrájáról: „Számos külföldi példa bizonyítja, hogy a centrumok, vagy az ennek megfelelő struktúrák a nagy egyetemek létezési módjai, amelyek nem gyengítik, hanem épp ellenkezőleg, erősítik az egyetem egészét”. Noha vannak ellenpéldák is, de „inkább kellene követni a nyugati nagy egyetemek többségét, mint a speciális kivételeket”.

III. Fésűs László akadémikus „Személyes gondolatok a Debreceni Egyetem Orvosi Egészségtudományi Centrum megalakulásáról” c. dolgozata szintén értékes gondolatokkal és adatokkal szolgálja a tisztánlátást a Centrum ügyében. Megemlíti, hogy az Egyesült Államokban megismert szervezeti formák közül a Lexington Egyetem három centrummal működő intézményét véve alapul valósult meg a Debreceni Egyetem által létrehozott orvoscentrum, agrárcentrum és úgynevezett University Campus, vagyis a többi kar közös működtetése.

Fésűs professzor elemzi az Orvos- és Egészségügyi Centrum létrejöttének lényeges elemeit:

1. Alapkérdés volt a klinikai rendszer működtetésének biztonsága és a gazdálkodás önállóságának megőrzése. Határozott szándék volt új karok létrehozása a fogorvosképzésben és a gyógyszerészképzésben, hosszabb távon a népegészségügyi főiskolai képzésben. Ragaszkodtak a nyíregyházi egészségügyi főiskolai képzés megőrzéséhez.
2. Döntő szerepet vállaltak abban, hogy súlyának és fontosságának megfelelő módon integrálódjon a DOTE a Debreceni Egyetembe, és megkapja azokat a fejlesztési lehetőségeket, amelyek szükségesek a modern klinikai ellátáshoz és orvoscépzéshez. Ennek eredményeként létrejött az új Élettudományi Épület az időközben nagy létszámúra duzzadt angol nyelven tanulók fogadására, később a klinikai fejlesztések sora valósulhatott meg.
3. Az Ideiglenes Intézményi Tanács, majd a végleges Egyetemi Tanács által elfogadott végleges Szervezeti és Működési Szabályzat rögzítette a Orvoscentrum létrejöttét. Közben szövetségesként sikerült megnyerni az Agrártudományi Egyetem vezetőit, akik létrehozták az Agrártudományi Centrumot.
4. Bizalomerősítő hatása volt az ún. rotációs rektorságnak (régí hagyományoknak megfelelően) az első négy rektor évenként váltotta egymást.

A dolgozat gondolatébresztő fejezete (Mi lett volna, ha nem jön létre az OEC Debrecenben?) Minden bizonnyal nem valósult volna meg az Augustza-program, a külső klinikatelep fejlesztése, az onkológiai ellátás fejlesztése, a belső klinikatelep látványos fejlődése, a külföldi hallgatók itt tartását elősegítő diákhotel építése, több technológiai fejlesztés (Pet-diagnosztika, képkalkotó eljárások, sejterápia, számos épületbővítés, stb). Nem lenne Debrecen-díj a Molekuláris Medicináért, kérdéses, hogy létrejött volna a Szoborpark vagy az Orvostörténeti Múzeum a Kenézy-villa keretében, stb.

Izgalmas kérdést boncolgat a fejezet utolsó oldala: Szükség van-e továbbra is a Debreceni Egyetemen Orvos- és Egészségügyi Centrumra? A válasz lényege: „Világos és egyértelmű, konszenzussal kialakított jövőkép nélkül az ilyen átalakítások nem vezetnek tartósan stabil, megbízható működési rendszerhez”. – „A Centrumhoz hasonló koordinatív funkciókra az öt kar vonatkozásában a jövőben is egyértelműen szükség van”.

IV. A kötet 4. fejezete A DEOEC oktatási tevékenysége (Prof. Ádány Róza és Kerékgyártó Csilla oktatási igazgató munkája). Rövid történeti áttekintés után a Centrum megalakulását követő fejlesztéseket ismerjük meg a képzésben és továbbképzésben: Áttérés a bolognai rendszerre, A kreditrendszer bevezetése, A DEOEC hallgatói, oktatói, képzési című fejezetek adnak részletes ismertetést, majd Az oktatási tevékenység elismerésére még 1993-ban létrehozott Krompecher István – emlékérem kitüntetettjeit ismerhetjük meg.

V. Jenei Attila egyetemi docens fejezete: Külföldi hallgatók képzése a DEOEC-ben – örömeik és gondok.

Az angol nyelvű térítéses orvosképzés (TOK) 1987-ben kezdődött, 2007-től Nemzetközi Oktatási Központ koordinálja a képzést. A hallgatók eredményes szóbeli felvételi vizsga után kerülnek felvételre. 2001-ben már 237 előkészítő, 1274 általános orvos, 312 fogorvos, 87 gyógyszerész, és 17 gyógytornászhallgató kezdte meg tanulmányait. (A Tudományegyetemi Karokon 180.)

A hallgatók képzése angol nyelven történik, de az orvos- és fogorvos hallgatóknak a harmadik tanévben kezdődő klinikai képzés idejére magyar nyelvi készséget is el kell sajátítaniuk. A magyar nyelv tanítása ezért a képzési program része. A gyakorlati képzésre lehetőség van külföldi akkreditált oktatókórházakban. A diploma nemzetközi elismertségét a WHO és más felügyelő szervezetek is garantálják.

Folyamatosan szükségessé váltak infrastrukturális fejlesztések: diákszállók, Augusztai Hotel***, öt darab háromszintes épületből álló lakópark, West Hostel, éttermek stb., többek között a Koreai Kulturális Centrum.

VI. A DEOEC tudományos tevékenységéről Szöllösi János professzor, tudományos rektorhelyettes számol be.

A Centrum kutatói igen sikeres pályázati tevékenységet folytattak és folytatnak. A DEOEC kutatási és fejlesztési (K+F) tevékenységen belül számos kutatócsoport közreműködése valósult meg. A Debreceni Egyetem Tudás és Technológiai Transzfer Iroda (DETTI) 2010-ben elvégezte az egyetem tudástérképének felmérését: 82 kutatócsoportot regisztráltak és további 20 K+F szerződést. Tíz egyetemi tulajdoni részesedéssel rendelkező gazdasági társaság jött létre közösen megvalósítható kutatási projektekre.

A DETTI-ben létrejött a Patent Library (PATLIB) hálózat észak-alföldi regionális központja, amely nyilvántartja a szabadalmakat. Ezek elsősorban az elméleti intézetekből kerülnek ki, de vannak klinikai témájú szabadalmak is.

A kiválóan működő kutatói munkacsoportokból létrejött „Research Center for Molecular Medicine” 2003-ban elnyerte az Európai Bizottság által meghirdetett Centre of Excellence címet, majd ennek alapján megvalósult egy kibővített Molekuláris Medicina Kutatóközpont.

A Centrum kiemelkedő tudományos tevékenységét jelzi, hogy 12 év alatt 22 fő szerezte meg az MTA doktora címet, az MTA rendes tagjává választották Fésűs László, Kovács László, Gergely Pál professzorokat, levelező tagjává Nagy László és Balla György professzort. Így az OEC területén már kilenc akadémikus tevékenykedik a korábban megválasztott négy (Damjanovich Sándor, Muszbek László, Szegedi Gyula †), Székely György) professzorral együtt.

Szöllösi professzor ismerteti a kutatási szerződéseket, a klinikai kutatások részleteit, majd az utánpótlás-nevelés lehetőségeit.

A kitüntetések felsorolásában első helyen olvasható a Debrecen Award for Molecular Medicine 2003-ban alapított nemzetközi díj, amelynek eddigi kilenc kitüntetettjét fényképeikkel együtt mutatja be a fejezet.

Szöllősi professzor beszámol a Went István-émlékérem és Jutalomdíj kitüntetettjeiről, a díszdoktorokról és a tudományos tevékenység perspektívájáról.

VII. Tehetségondozás, Tudományos Diákkör, Wesszprémi- és Pro Scientia-díjasaink c. fejezet szerzői Mátyus László professzor, a TDT elnöke, Balázs Margit egyetemi tanár, dékán, **Bereczky Zsuzsanna** docens, a TDT titkára.

Az orvosképzés kezdete óta figyelemreméltó tudományos tevékenységet folytattak az orvostanhallgatók.

Az orvosegyetemeken 1953-ban szerveződtek az első diákkörök, népszerűségük azóta folyamatosan növekszik, az országos konferenciákon elhangzó előadások és a résztvevők száma jelzi elismertségüket is. 2010-ben a helyi TDK konferencián 272 előadás hangzott el.

A kimagasló tudományos tevékenységet és tanulmányi eredményt bizonyító hallgatók díjazására egyetemünk 1968-ban alapította a Wesszprémi-díjat. Eddig 63 hallgató érdemelte ki.

A legsikeresebb diákkörösök számára 1988-ben alapították a Pro Scientia Aranyérem kitüntetést, amit 16 hallgató kapott meg. A legkiválóbb témavezetők Mestertanár kitüntetésben részesülnek.

VIII. A gyógyítómunka fejlődése. A fejezet szerzője Fülesdi Béla egyetemi tanár, centrumelnök-helyettes.

A betegellátás területén „robbanásszerű fejlődés” jött létre az elmúlt 12 év során, lehetővé vált az Augustza Központ fejlesztési koncepció befogadtatása. Egészségfejlesztési tervet kellett kidolgozni annál is inkább, mivel ebben a régióban a daganatos és a kardiovaszkuláris megbetegedések mutatói a legkedvezőtlenebbek.

A 80-as évek közepén Péterffy Árpád professzor erőfeszítései nyomán létrejött az ország egyik legkorszerűbb szívsebészeti központja, majd 1992-ben a Kardiológiai és Szívsebészeti Klinikát egyesítették, és mind a diagnosztikában, mind a terápiában ugrásszerű fejlődés következett be: az Augustza Központ fejlesztésével korszerű katéteres laboratóriumok, elektrofiziológiai laboratórium és ultrahang diagnosztikai fejlesztés történt, intenzív osztályos fejlesztéssel.

A neurológiai ellátásban szintén jelentős változások történtek. A klinika átköltözött az Augustza épület korszerűen felújított épülettömbjébe, és hatékony műszeres fejlesztés vált lehetővé: Stroke Központ, CT, intervencionális neuroradiológiai laboratórium, intenzív osztály, korszerű monitorozás, stb. lehetővé tette, hogy Debrecen város 90 km-es körzetében az akut agyi keringésszavart szenvedő betegek primer ellátása a központban történjen.

Az Augustza Központ legnagyobb ívű fejlesztése a sebészeti szakmákat érintette. Felépült a nyolc műtőből álló műtőblokk a hasi, endokrinológiai, mellkasi, érsebészeti és idegsebészeti tevékenység ellátására. Ezzel párhuzamosan létrejött a Sebészeti Intézet **Damjanovich László** professzor vezetésével. Az Idegsebészeti Klinika **Bognár László** professzor vezetésével költözött át az Augustza Központba ami két új, országos hatókörű tevékenységi körrel bővült: gyermek-idegsebészet és gamma sugársebészeti központ.

A sebészet fejlesztésével párhuzamosan korszerűsítették az aneszteziológiai és intenzív terápiás háttérteret is. **Fülesdi Béla** professzor került a tanszék élére, 26 ágyas sebészeti intenzív osztály létesült, és korábban csak remélt műszerfejlesztés történt.

A Kardiovaszkuláris és Onkológiai Komplexum mellett számos egyéb fejlesztés is történt. A korábbi Ideg- Idegsebészeti- és Elmeklinika épületébe, annak teljes felújítása után a Tüdőgyógyászati Klinika (igazgató **Szilasi Mária**) és a Pszichiátriai Klinika költözött (vezető **Frecska Ede**).

Az egységes onkológiai koncepció részeként multidiszciplináris onkológiai team kezdte meg működését. A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika kibővített nyugati pavilonjából önálló Onkológiai Tanszék jött létre **Szántó János** professzor vezetésével.

Kiemelt profilként fejlesztették a Sugárterápiás Tanszéket (tanszékvezető **Horváth Ákos**, majd **Szluha Kornélia**) 20 ágyas onkológiai fektetővel, CT, lineáris gyorsító, és folyamatban van protonterápiás központ kialakítása.

Fülesdi professzor megemlíti, hogy az ún. Augusztá-projekt teljes költsége 12,12 milliárd forint volt, ebből 1,32 milliárd önrész, 1,8 milliárd kormányzati és 9 milliárd EU támogatás. 13 086 négyzetméter új épület, 3210 négyzetméter épületbővítmény és 14 935 négyzetméter felújítás jött létre.

Az Augusztá-projekt jelentős fejlődést eredményezett, ugyanakkor nyilvánvalóvá tette, hogy az I. klinikatelepen is hasonló korszerűsítésre van szükség. Közel 12 milliárd Ft. beruházás részeként az I. és II. Belklinika teljes rekonstrukciója mellett sürgősségi betegellátó osztály, 26 ágyas belgyógyászati intenzív részleg jött létre **Paragh György** és **Boda Zoltán** professzorok vezetésével, és kialakult a Belgyógyászati Intézet **Udvardy Miklós** professzor irányításával.

Kialakították a Gyermekgyógyászati Intézetet sürgősségi-neonatólogiai intenzív osztállyal és szubspecialitások fejlesztésével (igazgató **Balla György** professzor).

A Bőrgyógyászati Klinikán megújult **Remenyik Éva** professzornő irányításával az égéssebészeti részleg, korszerű felszerelést kapott az intenzív osztály és a műtőblokk.

A fül-orr-gégészeti és szájsebészeti betegek ellátására műtőblokkot alakítottak ki.

A két nagy projekten kívül is számos fejlesztés történt az elmúlt 12 év során. Jelentősen korszerűsödött a képalkotó diagnosztika MR, több CT, SPECT és PET-CT, fejlesztették az Urológiai Klinikát, felújították a Szülészeti Klinikán a szülőszobát és több kórtermet. Önálló helyet kapott a rehabilitációs ellátás (vezető: **Vekerdy-Nagy Zsuzsa** tanárnő) és a reumatológiai kezelés (vezető **Szekanecz Zoltán** professzor). Bővítették és fejlesztették az Infektológiai Tanszéket (igazgató **Maródi László** professzor).

A Centrum vezetése folytatva a korábbi hagyományt, a betegellátás területén végzett kiemelkedő munkát Forbet Béla-, illetve Kettesy Aladár-díjjal jutalmazta.

IX. Diagnosztikai tevékenységet végző intézetek.

A **Kappelmayer János** intézetigazgató egyetemi tanár által készített összeállítás ismerteti a laboratóriumi diagnosztika helyi történetét, a fejlődésben **Petrányi Gyula** professzor, majd **Muszbek László** professzor szerepét. A laboratórium vezetésétől **Muszbek** professzor 2004-ben visszavonult, a Laboratóriumi Intézet (neve ekkor

Klinikai Biokémiai és Molekuláris Patológiai Intézet volt) vezetése **Kappelmayer János** docensre hárult. A már 40 éve „ideiglenesen” barakk épületben működő intézet 2012-ben az uniós támogatással felépült új In Vitro Diagnosztikai Tömbbe költözött az Orvosi Mikrobiológiai Intézettel és a Klinikai Genomikai Központtal együtt. A mintaszállítás és az eredmények eljuttatása a kérdéses intézethez, klinikához csőpostával történik a legkorszerűbb technológiával.

Kappelmayer professzor ismerteti a Mikrobiológiai Intézet történetét és tevékenységét a bakteriológiai és virológia diagnosztika és kutatás eredményeit, benne **Gergely Lajos** intézetigazgató professzor, **Rozgonyi Ferenc**, **Szabó Béla** és a tanszéki utód, **Kónya József** munkásságával. – 2011-ben az új épülettömbben megvalósult az Orvosi Mikrobiológiai Intézet új kialakítása műszeres fejlesztéssel: szerológiai automatizálás, nukleinsav izolálás automatizálása, tömegspektrográfias mikroba azonosítás stb.

Regionális Immunológiai Laboratórium 1985-ben jött létre **Szegedi Gyula** professzor kezdeményezésére, **Kávai Mária** c. professzornő, **Szabó Gábor** docens, **Sipka Sándor** professzor, majd **Nagy Gábor** közreműködésével. Rendelkeznek az immunológiai betegségek kivizsgálásának minden módszerével. Nemcsak a régióból, hanem az ország távoli városaiból is fogadnak vizsgálati anyagokat és betegeket. Az Immunológiai Tanszék vezetője **Zeher Margit** professzornő.

A következő fejezet rész a DEOEC Gyermekgyógyászati Intézet, Klinikai Genetikai Központ munkásságát tárja fel. A Gyermekklinikán 1973 óta működik Genetikai Laboratórium **Oláh Éva** professzornő irányításával. A munkacsoport 2007. július 1-jétől Klinikai Genetikai Központként látja el feladatát. Foglalkoznak a fejlődési rendellenességek, fogyatékoságban szenvedő gyermekek és hozzátartozóik genetikai vizsgálatával, a rosszindulatú hematológiai kórképek diagnózisának tisztázásával, a genetikai gondozás és a diagnosztikus vizsgálatok megszervezésével, az infertilitás és habituális vetélés, genitális fejlődési zavarok genetikai molekuláris elemzésével.

Vizsgálataikhoz korszerű módszerek minden feltétele rendelkezésre áll.

Patológiai diagnosztika a következő fejezet rész. Előbb a Patológiai Intézet történetéről olvashatunk, Endes Pongrác professzor nyugdíjba vonulása (1978) után **Gomba Szabolcs** professzor húsz éven át vezette és korszerűsítette az Intézetet. Utóda, **Nemes Zoltán** professzor kétnyelvű, színes mikrofotográfiákkal illusztrált atlaszt készített, aspirációs – és egyéb – citológiai részleget és molekuláris patológiai laboratóriumot létesített. Utóda 2007 után **Méhes Gábor** docens. Megújította a hemato-patológiai és molekuláris patológiai diagnosztikát, vezeti a hematológiai munkacsoportot.

Képalkotó diagnosztika.

Az Euromedic Diagnostics Magyarország Kft. 2004 óta végzi a radiológiai diagnosztikai munkát. Folyamatos fejlesztések történnek (Siemens AxioM Artis dFA angiográf, amellyel endovaszkuláris intervenció is végezhető, ESAOTE nyitott MRI berendezés, GE LightSpeed VCT 64 sl CT-készülék, intervenció műtő stb.

A Nukleáris Medicina Intézet 1996-ben önállósult **Galuska László** professzor vezetésével. Korszerű kétdetektoros Elscin SPECT-berendezéssel kardiológiai és neuro-

lógiai, valamint onkológiai egészségteszt-vizsgálatokat végeznek és egyéb, keringési, epeút, pajzsmirigy, tüdő, emlő, stb. izotópos leképezések történnek.

Ezzel párhuzamosan 1994-től megalakult a PET Centrum az Atommagkutató intézet közreműködésével **Trón Lajos** professzor irányításával. Főleg onkológiai célú vizsgálatokkal országos feladatokat is ellátnak. – 2006-ban a Nukleáris Medicina Tanszék és a PET Centrum egyesült Nukleáris Medicina Intézet név alatt **Galuska** professzor vezetésével. 2006-ban már 12000 betegvizsgálatot végeztek, a PET vizsgálatok száma 2011-ben több mint 4000. Jelentős mértékben foglalkoznak radiofarmakonok szintézisével, preklinikai vizsgálatokkal.

A X. fejezet Fejlesztések a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrumában. Bíró Klára stratégiai igazgató munkája.

A létesítmények felsorolása önmagában is jelzi a korábban csak remélt fejlesztéseket. Megelőző Orvostani Intézet a Kassai-úti Kampuszon (2002).

A Gyógyszerésztudományi Kar létrejötté után, 1996-ban elindult a gyógyszerész-képzés. 2001-ben új épületet kapott.

Élettudományi Épület és Könyvtár 2005. A laboratóriumi épületben helyet kapott a Molekuláris Biológiai Intézet, az Orvosi Vegytani Intézet, a Humángenetikai Tanszék, a Biofizikai és Sejtbiológiai Intézet, az Immunológiai Intézet. – A könyvtárépület 3840 m² alapterületű.

A második lineáris gyorsítót 2003-ban vásárolta meg a Centrum. 2004-ben pedig megépült a PET-programot és az ún. baby-ciklotront befogadó új épület.

2004 elején készült el a Fogorvostudományi Kar 4200 m²-es új épülete, s az ország egyik legkorszerűbb fogorvosképző és betegellátó helyévé vált. Jelentősen megnövekedett mind a magyar, mind az angol nyelvű hallgatók száma.

A Gyermekgyógyászati Klinika egyik szárnyépülete eredetileg nem készült el. A mostani beruházással, 81 évvel az átadása után, 2005-ben kapta meg az eredeti tervekben szereplő harmonikus formáját. Tizennégyféle járóbeteg-szakrendelő, laboratóriumok, diagnosztikus egységek, nővéröltözők és orvosi szobák kaptak helyet. Új, szívdultrahang készülékekkel gazdagodott a klinika. Kialakítottak egy ökomenikus kápolnát is.

Csontsebészeti gyakorlótermet létesítettek a Traumatológiai Tanszéken.

Bővítették a Radiológiai Klinika épületét, ahol Gamma Sugársebészeti Centrum nyílt, lehetővé téve a koponyán belüli daganatok, betegségek kezelését.

Az Infektológiai és Gyermekimmunológiai Tanszék 340 m² alapterülettel bővült 2007-ben.

Az érbetegek terápiáját segíti a digitális szubtrakciós angiográf készülék az Augustza Központ radiológiai egységében.

A fejezet részletezi az Augustza-program infrastrukturális fejlesztését: járóbeteg-egység kialakítása a III. Belklinikán, a kardiológiai ambulancia rekonstrukciója, a szív-betegek gondozásában fontos tornaterem, 20 ágyas fekvőbeteg-egység a Sugárterápia Tanszéken, az Onkológiai Tanszék bővítése 1357 m²-rel, a Pszichiátria épületének felújítása, területén helyet kapott a Tüdőgyógyászati Klinika és a Pszichiátriai Tanszék.

Az Augusztai főépületének rekonstrukciója és tetőtér beépítése. Sikerült működésbe állítani korszerű digitális mammográfot, stb. A Szülészeti Klinikán korszerűsítették a műtőt, a szülőszobát és a kórtermek egy részét.

Indokolt megemlíteni az új, genetikai laboratóriumot a Gyermekklinikán, a Szívsebészetben a háromdimenziós kivetítés lehetőségét műtétekről, a vízgépészeti rendszer és az Extrakorporális Szervpótló Centrum fejlesztését a Nefrológiai Tanszéken, az AnyScan képalkotó készülék beszerzését, a Reumatológiai Tanszék megújítását stb. stb.

Az egykori Kossuth- majd Markusovszky Kollégium teljes átalakításával helyet kapott az oktatást szolgáló szervezeti egységek közül az Oktatásszervezési Központ, a Dékáni Hivatal, a Nemzetközi Oktatási Központ, az Idegennyelvi Lektorátus, a Karrier Iroda, a Hallgatói Önkormányzat és a Minőségügyi Igazgatóság.

Az ún. Kenézy-villában rekonstrukció és korszerűsítés után Konferenciaközpont és Professzori Klub jött létre.

A XI. fejezetben Fuxreiter Margit Külső kapcsolatok 2000–2010 címmel számol be a tradíciókat figyelembe véve fejlesztett, de nagyrészt új irányú nemzetközi kapcsolatokról. Előtérbe kerültek az angol nyelvterületű tanulmányutak, tudományos együttműködések és a szomszéd országokkal, nyugat-európai, távol-keleti országokkal különböző kollaborációk. Számos ország követségének tagjai, attaséi, egyetemek vezetői, tudósai látogatták meg a Centrumot.

A 2003-ban alapított Debrecen Díj a Molekuláris Orvostudományért nemzetközi kitüntetés világhírű kutatókkal teremtett vagy erősített értékes tudományos kapcsolatokat.

Új ötletet valósított meg a Centrum vezetése az ún. Kapcsolat Napja évenkénti megszervezésével 2006 óta. A program kiemelkedő része a sokoldalú találkozások mellett a bál, amelyre több díszvendéget (pl. Habsburg György, Norvégia nagykövete, a Francia Nagykövetség attaséja, hazai kiválóságok stb.) is meghívtak.

A XII. fejezet a Hallgatói érdekképviselet, a Hallgatói Központ, a Magyar Orvostanhallgatók Egyesülete, a Sántha Kálmán Szakkollégium, a Tudományos Diákköri Tanács és a Hallgatói élet színes, tartalmas tevékenységről számol be.

A XIII. fejezetben Krénné Cserép Zsuzsanna a Közművelődési Titkárság Kulturális és Szervezési Iroda vezetője számol be Kulturális élet címmel a gazdag programokról: kiállításokról (több mint 200-at rendeztek), a helyi és országos hírű zenészek, előadóművészek, humoristák, az 1988-ban alakult DOTE-Kórus, jelenleg Monteverdi-Kórus szerepléseiről. 2000-től Irodalmi Est sorozat keretében farsangi, költészet-napi stb. rendezvényeket szerveznek. Az Élettudományi Intézetben 2004-ben nyílt meg az Élettudományi Galéria, ahol helyi művészekon kívül országosan ismert (pl. Szász Endre, Soproni Horváth József Munkácsy-díjas) festőművész, több fotóművész (közük Sára Sándor Kossuth-díjas rendező Indiáról szóló) fénykép kiállítását mutatták be.

A XIV. fejezet címe A DEOEC Testnevelési és Sportcentrumának története 2000–2012. A szerző Nagyné Varga Katalin csoportvezető.

A testnevelés mint önálló tanszéki csoport 1975-ben kezdte meg működését. Főbb feladatai: a hallgatói testnevelés szervezése, szabadidősport szervezése a hallgatóknak és a dolgozóknak, a Medikus Kupa rendezése (2002, 2006, 2010), felkészítés országos versenyekre, professzori versenyek, teniszbajnokságok, sítáborok szervezése stb.

2005–2011 között a Debreceni Egyetem Sportigazgatóság irányította a programokat, 2011 óta a DEOEC Testnevelési és Sportcentrum.

A szép kivitelű és tartalmas összeállítás kitűnő bemutatása egyetemünk, elsősorban a DEOEC története legutóbbi bő évtizedének, a sokak által joggal aposztrofált második aranykornak. Gyökeres változások küszöbén erőt merít és bizakodik az olvasó. Hasonló folytatásban reménykedik.

Lampé László